

Leidsevaart 142

Sint Bavo

Sint Bavo is in Haarlem een oude bekende. We hebben twee grote kerken die naar hem zijn vernoemd: de laat middeleeuwse Grote of Sint Bavo Kerk en de meer recente Katholieke basiliek Sint Bavo. Deze laatste ligt hier op een steenworp afstand naar het zuiden.

De mislukte veldtocht van Floris V in 1272 tegen de West-Friezen gaf de boeren in Kennemerland hoop op verbetering van hun lot. Nog datzelfde jaar kwamen zij in opstand en verwoestten een reeks burchten van de edelen, waaronder Slot Oud-Haarlem en Marquette. De bewoners zochten ijlings hun toevlucht binnen Haarlem. De Kennemers trokken vervolgens samen met de opstandige Waterlanders en West-Friezen op naar de stad Utrecht, onder leiding van Floris vijand Gijsbrecht, heer van Aemstel. Toen de edelen daar met succes waren verdreven, keerden de Kennemers terug en sloegen het beleg voor Haarlem. Ondanks de muren, grachten en poorten zag het er voor de Haarlemmers benard uit. Op het hoogtepunt van de nood verscheen Sint Bavo in vol wapenornaat boven de stad. De

beleggers werden bevangen door angst en bleven de aftocht. Hiermee was Haarlem gered door de wonderbaarlijke verschijning van hun beschermheilige.

Sint Bavo had rijke ouders en is in 589 geboren als Allowin. Volgens de overlevering had hij een wilde jeugd. Zo verkocht hij onder andere zijn personeel als slaaf. De inkeer kwam toen zijn vrouw overleed. Hij gaf zijn goederen weg en trad in in het klooster te Gent en nam de naam Bavo aan. Na zijn dood kwam zijn verering op gang. In 680 werd hij heilig verklaard.

In de gevel aan de bovenkant tussen de twee ramen op de begane grond is het borstbeeld van Sint Bavo met zijn kenmerkende vogel, een valk, op zijn schouder opgenomen. Voor alle duidelijkheid is in het aureool S. BAVO gekrast. Het is rond 1940/1950 gemaakt door de Haarlemse beeldhouwer Frans Balendong (1911 – 1998).

Voor zijn glas in lood werken was de bekende glazenier Joep Nicolas één van zijn leermeesters. Daarnaast volgde hij in de avonduren een cursus beeldhouwen. Zijn glas-in-loodramen zijn zijn belangrijkste werk en vind je terug in Noord- en Zuid-Holland, maar ook in Zuid-Afrika en Indonesië. Zoals hier te zien maakte hij ook

(klein) beeldhouwwerk en wat gevelreliëfs.

In het huis is een aantal glas-in-loodramen van Balendong nog aanwezig. Ook de bovenlichten van de ramen op de begane grond zijn door hem gemaakt.

